

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 435
din 23.06.2008**

Dosar nr.: 113/2008

Petiția nr.: 2467 din 08.02.2008

Petent: B. F.

Reclamat: B. M., H. S. V.

Obiect: petentul consideră discriminatoriu faptul că i s-a refuzat dreptul de a lua la cunoștință conținutul procesului-verbal de constatare a contravenției, și i s-au adresat afirmații legate de naționalitatea maghiară

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

I.1.1. B. F., cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. B. M., cu domiciliul de corespondență la Poliția municipiului Cluj Napoca, str. Decebal, nr. 26, Cluj-Napoca.

I.2.2. H. S. V., cu domiciliul de corespondență la Poliția municipiului Cluj Napoca, str. Decebal, nr. 26, Cluj-Napoca.

II. Obiectul sesizării

2.1. Sesizarea petentului vizează discriminarea săvârșită de agenții de poliție, prin nepermiterea acestuia de a lua la cunoștință conținutul unui proces-verbal contravențional, pentru faptul că este de naționalitate maghiară

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Petentul arată că în seara zilei de 20.01.2008, împreună cu un alt prieten al său, au fost opriți și legitimați de doi agenți de poliție din cadrul Poliției municipiului Cluj-Napoca.

3.2. Petentul susține că agentul B M. a întocmit procesul-verbal de sancționare contravențională, în care a consemnat faptul că acesta aflându-se sub influența băuturilor alcoolice a lovit cu pumnul telefonul public, gest care a provocat indignarea cetățenilor care erau de față.

3.3. Petentul arată că după întocmirea procesului-verbal de către agentul B , i-a solicitat acestuia să-i permită să citească cele relatate în cuprinsul procesului pentru a fi în cunoștință de cauză când urma să semneze, însă celălalt polițist, agentul H S. , a răspuns că nu are rost pentru că petentul nu cunoaște suficient de bine limba română, făcând aluzie la naționalitatea acestuia (maghiară).

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate cu nr. 2467 din 08.02.2008, prin adresa cu nr. 3207 din 25.02.2008, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere cu privire la obiectul petiției, Inspectoratului Județean de Poliție Cluj.

4.2. Prin adresa înregistrată cu nr. 3209 din 25.02.2008, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere cu privire la obiectul petiției, agentului de poliție B M.

4.3. Prin adresa înregistrată cu nr. 3210 din 25.02.2008, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere cu privire la obiectul petiției, Poliției municipiului Cluj Napoca.

4.4. Inspectoratul de Poliție Județean Cluj a comunicat punctul său de vedere prin adresa nr. 5732 din 15.04.2008. Agentul de poliție H S. V a comunicat punctul său de vedere prin adresa nr. 8442 din 13.06.2008. Agentul de poliție B M. a comunicat punctul său de vedere prin adresa nr. 8791 din 23.06.2008.

4.5. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.6. Prin adresa înregistrată cu nr. 7320 din 22.05.2008 a fost citat petentul. Prin adresa nr. 7321 din 22.05.2008 a fost citat agentul de poliție B M iar prin adresa nr. 7322 din 22.05.2008 a fost citat agentul de poliție H S. Partile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 17.06.2008. La termen părțile nu s-au prezentat. Prin adresa înregistrată cu nr. 8571 din 17.06.2008, petentul își susține petiția astfel cum a fost formulată. Reclamații au comunicat punctele de vedere în scris.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1. Prin petiția înregistrată cu nr. 15253 din 12.11.2007, petentul susține că în seara zilei de 20.01.2008 împreună cu câțiva prieteni s-a deplăst în

centrul oraşului Cluj-Napoca pentru a sărbători ziua de naştere a unui coleg. În jurul orelor 3:00 dimineaţa, împreună cu un prieten s-au hotărât să se întoarcă în căminul de pe str. Observatorului şi având în vedere ora târzie, la care nu mai circulau mijloacele de transport în comun, s-au deplasat pe jos.

5.1.2. Petentul susţine că odată ajunşi în Piaţa Unirii, au fost oprîţi şi legitimaţi de doi agenţi de poliţie. Agentul B M din cadrul Poliţiei municipiului Cluj-Napoca a întocmit proces-verbal de sancţionare a contravenţiei, seria AZ, nr.0754104, în care a consemnat faptul că aflându-se sub influenţa băuturilor alcoolice a lovit cu pumnul telefonul public, gest care a provocat indignarea cetăţenilor care erau de faţă, dispunând sancţionarea cu amendă contravenţională în valoare de 1000 lei.

5.1.3. Petentul arată că după întocmirea procesului-verbal de către agentul B M i-a solicitat acestuia să-i permită să citească cele relatate în cuprinsul procesului-verbal pentru a fi în cunoştinţă de cauză atunci când urmează să-l semneze. În acel moment, celălalt poliţist, agentul H S a spus că acest lucru este fără rost, motivând că oricum petentul nu ar înţelege cele consemnate din cauza faptului că nu cunoaşte suficient de bine limba română, facând aluzie la faptul că acesta este de naţionalitate maghiară şi în acest fel nu i-a permis semnarea actului.

5.1.4. Petentul susţine că datorită faptului că nu a semnat procesul-verbal de luare la cunoştinţă, o copie a fost transmisă la adresa de domiciliu, acesta fiind student la Facultatea de Construcţii din cadrul Universităţii Tehnice Cluj-Napoca, fiind împiedicat să intre în posesia acestui document şi în imposibilitate de a achia jumătate din minimul amenzii în termenul legal de 48 de ore de la primirea unei copii după procesul-verbal.

5.1.5. Petentul precizează că, deşi agentul B a consemnat faptul că prin comportamentul său a produs indignarea trecătorilor şi a poliţiştilor care se aflau la locul faptei, paradoxal, nu a putut fi identificat niciun martor, care să confirme acest lucru.

5.1.6. De asemenea, petentul susţine că recunoaşte şi regretă ieşirea nervoasă avută în seara cu pricina, însă nu crede că aceasta ar fi modalitatea de rezolvare, ca agentul să-i refuze dreptul de a lua la cunoştinţă conţinutul procesului-verbal contravenţional, doar pentru faptul că este de naţionalitate maghiară.

Susţinerile Inspectoratului de Poliţie Judeţean Cluj, precum şi ale reclamaţilor, B M şi H S

5.2.1. Astfel cum rezultă din punctele de vedere comunicate, în noaptea de 20 – 21.01.2008, în jurul orei 03:30, agenţii de poliţie B M şi H S din cadrul Poliţiei municipiului Cluj-Napoca, se aflau în exercitarea atribuţiilor de serviciu, în sectorul de responsabilitate, fiind verificaţi de către şeful de schimb – agentul G I E. În acest timp, agentul H a observat la intersecţia străzilor Regele Ferdinand cu Piaţa Unirii din Cluj-Napoca două persoane de sex masculin care se manifestă zgomotos, fiind sub influenţa

băuturilor alcoolice; unul a început să lovească cu picioarele coșurile de gunoi, iar altul a dat cu pumnul în telefonul public instalat pe peretele unui imobil.

5.2.2. Polițiștii s-au îndreptat către cei doi tineri, și-au declinat calitatea, le-au solicitat să prezinte actele de identitate, aducându-le la cunoștință că au încălcat legea prin faptele lor prezentate mai sus și vor fi sancționați contravențional potrivit Legii nr. 61/1991 privind sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice.

5.2.3 Petentul a fost sancționat contravențional cu amendă în cuantum de 1000 lei, iar prietenul său T L Z cu amendă în cuantum de 300 lei.

5.2.4. Polițiștii arată că până la finalizarea întocmirii proceselor-verbale cei doi tineri le-au adresat replici ironice, T L Z, reproșându-le că în loc să prindă hoți, să o găsească pe Elodia, opresc studenți dornici de distracție pe stradă, urmate de alte afirmații jignitoare la adresa categoriei profesionale, greu de reprodus din cauza conținutului.

5.2.5. Agentul H S arată că după întocmirea procesului-verbal, i-a prezentat lui T L Z conținutul de două ori; deși și-a recunoscut fapta contravențională, T L Z a susținut în mod repetat lipsa cetățenilor indignați, precizând că polițiștii nu sunt considerați cetățeni, că se va mai gândi dacă semnează sau nu procesul-verbal, iar la locul de domiciliu pentru o faptă de acest gen ar fi fost sancționat cu avertisment; în final după alte replici și amenințări adresate polițiștilor, cu acționarea în justiție, T L Z a refuzat semnarea procesului-verbal de contravenție. Agentul de poliție H S i-a spus că procesul-verbal va fi comunicat la domiciliu, moment în care petentul B F, aflând că a fost sancționat cu 1000 lei, a început să adreseze polițiștilor și familiilor lor înjurături în limba română și maghiară.

5.2.6. Nemulțumirea petentului, B F este determinată de faptul că agentul H i-a spus colegului său B să-i dea maximul amenzii pentru că l-a auzit vorbind în limba maghiară; totodată, cu ocazia declarației, B F i-a spus polițistului că nu semnează procesul-verbal de contravenție întrucât nu este adevărat ce scrie acolo, deși inițial și-a recunoscut fapta. Petentul a depus plângere împotriva procesului-verbal de constare a contravenției, competența în verificarea temeiniciei și legalității acestui înscris revenind Judecătoriei Cluj-Napoca, potrivit art. 33, 34 din O.G 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

5.2.7. Reclamații arată că dl. T L Z a recunoscut fapta contravențională și confirmă existența discuției cu B F în limba maghiară care l-a certat și i-a spus „bazdmeg”, urmat de alte cuvinte, care au fost traduse de acesta. Agentul H S a reacționat la aceste cuvinte, spunându-le să aibă grijă ce vorbesc că înțelege destul de bine limba maghiară.

5.2.8. Inspectoratul Județean de Poliție Cluj concluzionează: potrivit art. 26 pct. 3 din O.G 2/2001, deși contravenienții au fost prezenți, au refuzat semnarea proceselor-verbale, sens în care, s-a trecut la comunicarea lor prin poștă, la domiciliu. Termenul de 48 de ore (prevăzut de art. 28 din O.G 2/2001) confera dreptul contravenientului de a achita jumătate din minimul amenzii și curge de la data înmânării, respectiv comunicării procesului-verbal de constatare a

contravenției, cu excepția sancțiunilor aplicate în baza Legii nr. 61/1991, art. 18, contravenienții nemaibeneficiind de acest drept. Domnii B F și T L Z au fost sancționați pentru fapte contravenționale prevăzute de Legea nr. 61/1991 și prin urmare, nu au dreptul să achite jumătate din minimul amenzii, indiferent de modalitatea de înmânare, respectiv comunicare a procesului-verbal.

5.2.9. Faptele contravenționale stabilite de agenții de poliție H S și B M ca fiind prevăzute de art. 2 pct. 1 din Legea nr. 61/1991, au fost sancționate cu amenda în limitele prevăzute de lege, respectiv de la 200 lei la 1000 lei, ci nu pe criteriile etnice, aceștia nefiind lipsiți de vreunul din drepturile susmenționate.

5.3.0. Totodată, reclamații susțin că, potrivit art. 33 și 34 din O.G. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, asupra legalității și temeiniciei procesului-verbal de constatare a contravenției, se va pronunța Judecătoria Cluj-Napoca, hotărând și asupra sancțiunii.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. **În fapt**, Colegiul Director reține că prin petiția înregistrată cu nr. 2467 din 08.02.2008, petentul arată că a fost sancționat contravențional de doi agenți de poliție, însă nu i-a fost permis să citească cele relatate în procesul-verbal, pe motiv că oricum nu ar înțelege ce scrie pentru că nu cunoaște suficient de bine limba română, astfel, făcându-se aluzie la naționalitatea petentului și anume, maghiară.

7.1. **În drept**, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „**trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

7.2. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE

(KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91)

7.3. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

7.4. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

7.5. Coroborat la aspectele de fapt deduse soluționării, Colegiul Director, constată că este sesizat cu privire la conținutul unor acte sau fapte care îmbracă forma unor afirmații exprimate prin cuvinte. Obiectul dedus soluționării petiției este circumscris analizei afirmațiilor în cauză, ceea ce presupune, în primă instanță, constatarea existenței afirmațiilor și în ultimă instanță constatarea conținutului afirmațiilor, sub aspectul incidenței sau nu a prevederilor Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

7.6. Referindu-ne la afirmații care pot face obiectul unor plângeri deduse soluționării, astfel cum Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a statuat în jurisprudența sa, este necesară constatarea existenței/inexistenței afirmațiilor precum și examinarea întregului complex de împrejurări în care cuvintele au fost rostite. Astfel, utilizarea unor sintagme precum „tigan/țigani”, „rom/romi”, „homosexuali”, „sidos” „cioară/ciori”, etc., referitoare la anumite categorii de persoane trebuie analizate contextual raportate la întreg, având în vedere modul și locul în care au fost făcute, motivul, declarațiile, articolele, publicațiile, titlul articolelor cât și conținutul acestora, punctele de vedere ale celor care le-au scris sau prezentat, modul și contextul în care au fost făcute precum și impactul, efectul acestora. (în acest sens, Hotărârea nr. 212 din 02.09.2005 privind folosirea expresiilor „homosexual”, Hotărârea nr.323 din 28.11.2005, privind afirmații de genul „romi expulzați din statele civilizate, din

cauza infracțiunilor comise. Ei ne fac de râs...”, Hotărârea nr.9 din 17.01.2006 privind folosirea expresiilor „țigani”, Hotărârea nr. 165 din 06.06.2006 privind afirmații la adresa minorității maghiare, Hotărârea nr.251 din 07.06.2006 privind afirmații de genul „cioara” și altele).

7.7. Pe de altă parte, Colegiul Director pornind de la premisa statuată prin principiul „testis unus, testis nullus” conform căruia nu este suficient un singur martor pentru a se stabili adevărul într-un proces, nu poate aprecia izolat forța probantă a afirmațiilor petentului, deoarece ele nu pot fi coroborate cu nici un fel de mijloace de probă.

7.8. În determinarea faptei care poate să cadă sau nu, sub incidența prevederilor O.G.nr.137/2000, republicată, este necesară individualizarea, particularizarea, singularizarea acesteia, astfel încât conținutul afirmațiilor sau imputărilor să fie verificat. În acest sens, nu se poate reține din ansamblul situației de fapt și a probelor existente dosarului, probe care să ateste afirmațiile petentului în sensul celor cuprinse în plângerea formulată.

7.9. Din analiza înscrisurilor aflate la dosar, Colegiul reține susținerile contradictorii ale părților, din care rezultă un schimb de replici atât din partea petentului cât și a reclamaților, însă acestea nu pot fi coroborate cu niciun alt mijloc de probă. Pe de o parte, petentul recunoaște și regretă faptul că a avut o ieșire nervoasă (vezi infra parag. 5.1.6.) iar în punctul de vedere înregistrat cu nr. 8571 din 17/06.2008 arată că Judecătoria Cluj-Napoca a schimbat sancțiunea aplicată din amendă contravențională în avertisment. Or, acest fapt instituie o prezumție că petentul a săvârșit o contravenție relativ la prevederile legii nr. 61/1991 privind sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Pe de altă parte, din declarațiile reclamaților, rezultă că petentul a refuzat să semneze procesul verbal, iar cel care îl însoțea pe petent a adresat acestora injurii, unul dintre ei le-a spus agenților “români împutuți”, petentul adresând de asemenea injurii reclamaților în limba română cât și în limba maghiară.

7.10. Colegiul observă că ag. șef H precizează că discuțiile în speță au fost înregistrate cu telefonul mobil al celor doi, însă la dosar petentul nu a depus astfel de înregistrări audio-video sau orice alte declarații de martori.

7.11. Pe de altă parte, Colegiul subliniază că în considerarea relațiilor de serviciu care presupun o comportare corectă și cuviincioasă a funcționarului public față de orice persoană, cu excluderea folosirii unor expresii jignitoare, a actelor de amenințare ori a actelor de violență fizică, legiuitorul a incriminat purtarea abuzivă, ca faptă prevăzută și sancționată de legea penală. Prin incriminarea acestei fapte se asigură, pe de o parte, apărarea activității organelor, instituțiilor și altor unități prevăzute la art. 145 C.pen., iar pe de altă parte apărarea persoanelor care vin în contact cu anumiți funcționari publici sau funcționari, în cadrul desfășurării de către aceștia a anumitor activități. (vezi Alexandru Boroș, Drept penal și drept procesual penal, Editura C.H. Beck, București, 2006, pag. 352)

7.12. Având în vedere considerentele de mai sus, Colegiul nu poate reține din ansamblul situației de fapt și a înscrisurilor aflate la dosar, probe în sensul reținerii incidenței prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** a membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. în privința faptelor sesizate nu se pot reține mijloace de probă care să determine incidența art.2 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

2. clasarea dosarului;

3. se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;

4. o copie a hotărârii se va transmite părților: B F , cu domiciliul în ; B

M cu domiciliul de corespondență la Poliția municipiului Cluj Napoca din str. Decebal, nr. 26, Cluj-Napoca, H S V , cu domiciliul de corespondență la Poliția municipiului Cluj Napoca din str. Decebal, nr. 26, Cluj-Napoca.

5. o copie a hotararii se va transmite Inspectoratului de Poliție Județean Cluj, cu sediul în str. Traian, nr. 27, Cluj-Napoca, jud. Cluj.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

COMȘA CORINA NICOLETA – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

Data redactării 10.07.2008

Red. D.G., Tehnored. A.P., 4 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

